

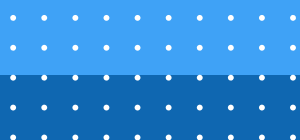

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจ

โรงเรียนบ้านโคกยามู

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชวาสเขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนที่ 1

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของโรงเรียนบ้านโคกยามู

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยง การทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กรถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือกรณีที่พบกับการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริตหรือในกรณี ที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ ประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่ น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้ เป็น ส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระ วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้ หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็น ลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการ สอบทานเป็นลักษณะ post-decision

3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร COSO 2013 (Committee of sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี1991 สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อภารกิจกับ ดูแล

หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน
องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ 13 องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการ

หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการ

องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

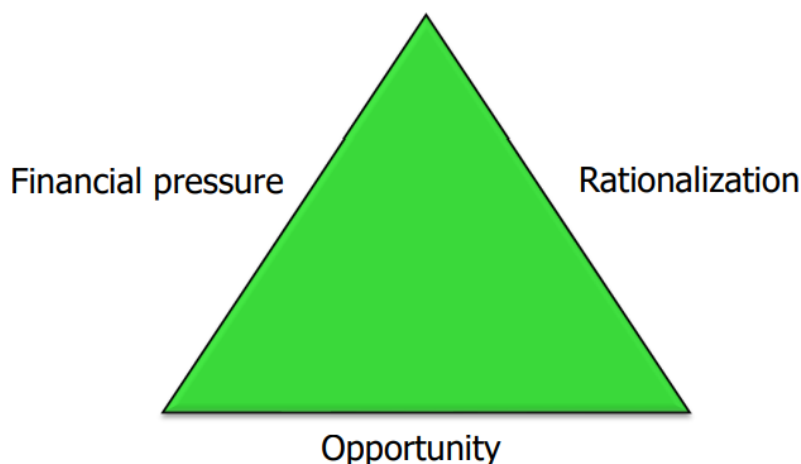
หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในในเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กันมีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อนและ Rationalization หรือหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

5. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

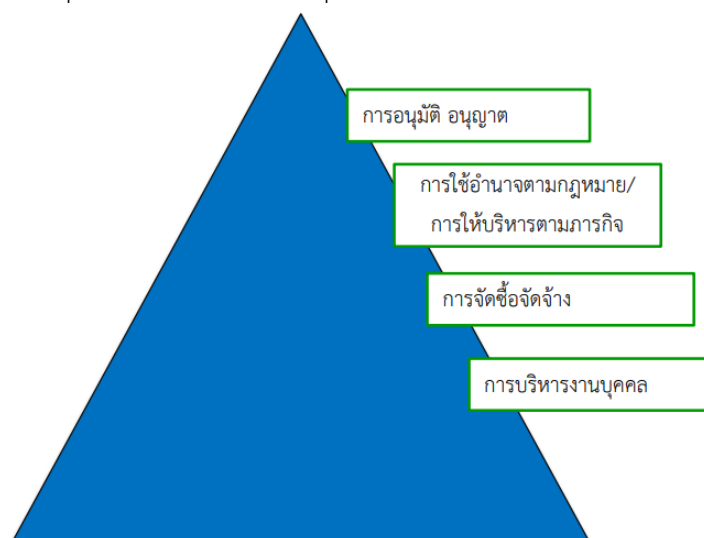
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

5.1 ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

5.2 ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

5.3 ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

5.3 ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

6. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี 9 ขั้นตอน ดังนี้

- 6.1 ระบุความเสี่ยง
- 6.2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- 6.3 เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
- 6.4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- 6.5 แผนบริหารความเสี่ยง
- 6.6 การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- 6.7 จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
- 6.8 การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- 6.9 การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหาร

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการรับลิบบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยงต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้นๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการ ทุจริต (มาจาก ๔ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาตความเสี่ยงการทุจริตในการ ใช้ อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ และความเสี่ยงการทุจริต การจัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารงานบุคคล)

- เลือกงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เลือกกระบวนการงานจากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต การตรวจสอบความเสี่ยงในภาพรวมของการปฏิบัติงาน
- งานด้านการพิจารณาอนุมัติอนุญาตทางราชการ
- กระบวนการ การปฏิบัติงานในภาพรวมขององค์กร
- รายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

1.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูลในส่วนขอรายละเอียดและขั้นตอนแนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งใน การปฏิบัติงานนั้น อาจประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงที่เสี่ยงต่อการทุจริตเท่านั้นและในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีงานทำอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากผลกระทบประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

1.2 ตัวอย่างการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการให้หรือรับสินบน

การจัดการความเสี่ยงของการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการให้หรือรับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

หัวข้อความเสี่ยง : โครงการอาหารกลางวัน

การจัดการความเสี่ยงของการ
ปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิด
ความเสี่ยงในการให้หรือรับ
สินบน ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ.2568

อาหารกลางวัน

หัวข้อความเสี่ยง
โครงการอาหารกลางวัน

โรงเรียนบ้านโคกยามู

1. หลักการและเหตุผล

การดำเนินการบริหารความเสี่ยง จะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้นและทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหา อุปสรรค และอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงจึงมีความจำเป็นดังนี้

1. พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 มาตรา 3/1 บัญญัติว่า“การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจ ตัดสินใจการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน มีผู้รับผิดชอบต่อผลของงานการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ จึงเป็นแนวทางที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนอง ตามความต้องการของประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติราชการ การมีส่วนร่วมของประชาชนการเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติราชการ ทั้งนี้ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ”

2. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ. 2546 มาตรา 12 กำหนดว่าเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ก.พ.ร. อาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนด มาตรการกำกับกับการปฏิบัติราชการ โดยวิธีการจัดทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวิธีการอื่นใด เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการและมาตรา 45 กำหนดให้ส่วนราชการ จัดให้มีคณะผู้ประเมินอิสระ ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคุณภาพ การให้บริการความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการความคุ้มค่าในภารกิจ ทั้งนี้ตามเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาที่ ก.พ.ร. กำหนด

3. ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในพ.ศ. 2544 ซึ่งกำหนดโดย คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐใช้การบริหารความเสี่ยงเป็นแนวทางและหลักปฏิบัติ ในการจัดวางระบบมาตรฐานการควบคุมภายใน

4. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนด จุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ใน หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของ สถาบันอุดมศึกษาและกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง ต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก อย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุกรอบ 5 ปีโดย “ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)” หรือเรียกชื่อย่อว่า “สมศ.” ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องมีการประกันคุณภาพ ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการ อุดมศึกษา โดยสภาของกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียน ประถมศึกษา ทำหน้าที่ ในการ กำกับดูแลการดำเนินงานภายในของสำนักงานกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาให้ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปัจจัยที่จะทำให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล

ระบบฐานข้อมูล การบริหารความเสี่ยง การบริหารการเปลี่ยนแปลง ฯลฯ เพื่อสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายกำหนด โดยใช้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good governance)

5. เนื่องจากโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจสังคมการเมือง เทคโนโลยีนวัตกรรมและการแข่งขันทำให้องค์กร ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต้องปรับตัวและพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น การดำเนินงานต่าง ๆ จึงต้องมีความระมัดระวัง ด้วยการดำเนินการอย่างโปร่งใสและนำทรัพยากรที่มีอยู่ ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

ดังนั้น โรงเรียนบ้านโคกยามู จึงนำหลักการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO ,2013 (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) มาเป็นกรอบในการดำเนินการ เพื่อให้หน่วยงานสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2. เป้าหมายจากการดำเนินการบริหารความเสี่ยง

2.1 ผู้บริหารและบุคลากร มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปีให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.2 ผู้บริหารและบุคลากรสามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยงและจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

2.3 สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

2.4 เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

2.5 ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร

2.6 การบริหารความเสี่ยง ได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

3. โครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกยามู

3.1 ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ

กระบวนการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันเป็นไปอย่างครบถ้วนถูกต้องตามหลักโภชนาการและเหมาะสมกับราคา ปริมาณ

3.2 การวิเคราะห์หรือประเมินความเสี่ยง

โอกาสที่จะเกิด : 1

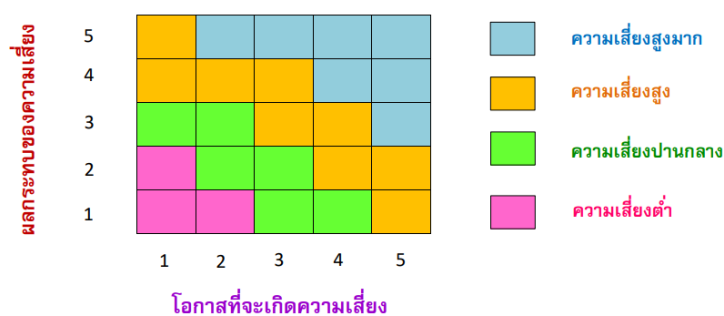
ผลกระทบ : 1

คะแนนรวม : 1

3.3 ระดับความเสี่ยง : ต่ำ

3.4 ลำดับของความเสี่ยง : 1

การประเมินความเสี่ยง
ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

4. การจัดการความเสี่ยง

4.1 กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง

- แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับการจ้างบุคคลภายนอกประกอบอาหารกลางวัน

4.2 ระยะเวลาดำเนินการ : ตลอดปีงบประมาณ 2568

5. ผลความคืบหน้าของการจัดการความเสี่ยง

5.1 สถานะดำเนินการ : กำลังดำเนินการ

5.2 เอกสารหลักฐานของการจัดการความเสี่ยง : เอกสารการตรวจรับจ้าง และ ภาพถ่ายอาหารกลางวัน

ส่วนที่ 3

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของโรงเรียนบ้านโคกยามู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1. ประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้าน

การอนุมัติพิจารณา อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

การจัดซื้อจัดจ้าง

การบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการงาน : การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน ในภาพรวมของโรงเรียนบ้านโคกยามู

ชื่อหน่วยงาน : โรงเรียนบ้านโคกยามู

ผู้รับผิดชอบ : ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

ตารางที่ 1 เหตุการณ์ความเสี่ยง (Known factor และ Unknown factor)

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
1	การอนุมัติพิจารณา อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ - เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาตบางรายการที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วนหรือเอกสารไม่ครบเพื่อแลกกับการอนุมัติ		✓
2	การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ - เจ้าหน้าที่มีการรับสินบน/ผู้รับบริการให้สินบน เพื่อแลกกับการปฏิบัติงานหรือบริการ - เจ้าหน้าที่มีการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น รถยนต์ครุภัณฑ์วัสดุสำนักงาน เป็นต้น		✓
3	การจัดซื้อจัดจ้าง - ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง		✓
4	การบริหารงานบุคคล - มีการเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการสรรหา บรรจุแต่งตั้งโยกย้ายเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น		✓

2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การนำข้อมูลจากตารางที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการ ทุจริตของแต่ละโอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่าง ปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม คือ ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายใน องค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง คือ ความเสี่ยงระดับสูงมากเป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2 แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาตบางรายการที่ คุณสมบัติไม่ครบถ้วนหรือเอกสารไม่ครบเพื่อแลกกับการอนุมัติ	✓			
2	เจ้าหน้าที่มีการรับสินบน/ผู้รับบริการให้สินบน เพื่อ แลกกับการปฏิบัติงานหรือบริการ	✓			
3	เจ้าหน้าที่มีการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ ประโยชน์ส่วนตัว เช่น รถยนต์ครุภัณฑ์วัสดุสำนักงาน เป็นต้น	✓			
4	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการตรวจการจ้าง เพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง	✓			
5	มีการเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการสรรหา บรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น	✓			

3. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูงจนถึงสูงมาก (สีส้มกับสีแดง) จาก ตารางที่ 2 มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังมีค่า 1 – 3 ระดับ ความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า 1 - 3 โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนเป็น must หมายถึง ความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ 3 หรือ 2
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้นเป็น Should หมายถึง ความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ 1

ระดับของความรุนแรงผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแลพันธมิตร ภาษี เครือข่าย ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับการเงินรายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้ใช้กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือ กระทบต่อการเรียนรู้องค์ความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางที่ 3 SCORING ระดับความเสี่ยง

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวมความจำเป็น * รุนแรง
		3	2	1	3	2	1	
1	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาตบางรายการที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วนหรือเอกสารไม่ครบเพื่อแลกกับการอนุมัติ	1			1			1
2	เจ้าหน้าที่มีการรับสินบน/ผู้รับบริการให้สินบน เพื่อแลกกับการปฏิบัติงานหรือบริการ	1			1			1
3	เจ้าหน้าที่มีการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น รถยนต์ ครุภัณฑ์วัสดุสำนักงาน เป็นต้น	1			1			1
4	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง	1			1			1
5	มีการเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการสรรหาบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนระดับ ให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น	1			1			1

4. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความรุนแรงจากตาราง 3 มาทำการประเมินการควบคุมทางทุจริต ว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กร แต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อยการจัดการเพิ่มจากรายจ่ายมีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/
ผู้รับ มอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง และวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	วิธีการในการบริหาร จัดการ ความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ระดับความเสี่ยง		
				ค่าความ เสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ กลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
	เจ้าหน้าที่มีการรับเงิน จากผู้ขออนุญาตบาง รายการที่คุณสมบัติไม่ ครบถ้วนหรือเอกสาร ไม่ครบเพื่อแลกกับการ อนุมัติ	- ปรับเปลี่ยนวิธีการให้ บริการเป็นการให้บริการ แบบออนไลน์เพื่อลดการ เผชิญหน้า และลดการ ใช้ดุลยพินิจ/ลด โอกาส ในการเรียกรับเงินของ เจ้าหน้าที่ - ให้การมีการตรวจทาน การปฏิบัติงาน จาก ผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ชั้น	พอใช้	✓		
	เจ้าหน้าที่ มีการรับ สินบน /ผู้รับบริการให้ สินบน เพื่อแลกกับการ ปฏิบัติงานหรือบริการ	- ใช้โปรแกรม/แอปพลี เคชั่น มาใช้ในการ ประเมินและแจ้ง ผลการ ประเมินภาษี - ปรับวิธีการรับชำระ ภาษี เป็น รูป แบบ ออนไลน์(แอปธนาคาร ของหน่วยงาน)	พอใช้	✓		
	เจ้าหน้าที่ มีการนำ ทรัพย์สินของทาง ราชการไปใช้ประโยชน์ ส่วนตัวเช่นรถยนต์ ครุภัณฑ์วัสดุสำนักงาน เป็นต้น	- จัดทำทะเบียนคุมการ ใช้ รถยนต์ส่วนกลางโดย เสนอผ่านผู้บังคับบัญชา ตามลำดับ ทุกครั้งก่อน ใช้รถ - แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ภายใน สำนัก/กองคุมการใช้ ครุภัณฑ์วัสดุสำนักงาน อย่างเคร่งครัด	ดี	✓		

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	วิธีการในการบริหาร จัดการ ความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ระดับความเสี่ยง		
				ค่าความ เสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ กลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
	ผู้รับจ้างจ่ายสินบน ให้กับคณะกรรมการ ตรวจการจ้างเพื่อแลก กับการตรวจรับงาน จ้าง	- กำหนดให้มีสัดส่วน คณะกรรมการตรวจการ จ้างที่มาจากประชาคม หมู่บ้าน - ให้มีการประชาสัมพันธ์ กระบวนการจัดซื้อจัด จ้างให้ประชาชนในพื้นที่ ทราบทุกช่องทาง	พอใช้	✓		
	มีการเรียกรับเงินเพื่อ แลกกับการสรรหา บรรจุแต่งตั้งโยกย้าย เลื่อนระดับให้ดำรง ตำแหน่งที่สูงขึ้น	- ดำเนินการสรรหา บรรจุแต่งตั้งโยกย้าย เลื่อนระดับโดยการ พิจารณาในรูปแบบของ คณะกรรมการที่มี องค์ประกอบของ บุคคลภายนอก ร่วมเป็น คณะกรรมการด้วย	ดี	✓		

5. ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ตารางที่ 5 ตารางแสดงผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ระดับ ความเสี่ยง	ผลการดำเนิน
	เจ้าหน้าที่มีการรับเงิน จากผู้ขออนุญาตบาง รายการที่คุณสมบัติไม่ ครบถ้วนหรือเอกสาร ไม่ครบเพื่อแลกกับการ อนุมัติ	- ปรับเปลี่ยนวิธีการให้ บริการ เป็นการให้บริการแบบออนไลน์ เพื่อลดการเผชิญหน้า และลด การ ใช้ดุลยพินิจ/ลด โอกาสในการ เรียกรับเงินของ เจ้าหน้าที่ - ให้การมีการตรวจทานการ ปฏิบัติงาน จากผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้น	พอใช้	ต่ำ	เฝ้าระวังและ ติดตามต่อเนื่อง
	เจ้าหน้าที่ มีการรับ สินบน /ผู้รับบริการให้ สินบน เพื่อแลกกับ	- ใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชันมา ใช้ในการประเมินและแจ้ง ผล การ	พอใช้	ต่ำ	เฝ้าระวังและ ติดตามต่อเนื่อง

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ระดับ ความเสี่ยง	ผลการดำเนิน
	การ ปฏิบัติงานหรือ บริการ	ประเมินภาษี - ปรับวิธีการรับชำระภาษีเป็น รูปแบบออนไลน์(แอปธนาคาร ของหน่วยงาน)			
	เจ้าหน้าที่ มีการนำ ทรัพย์สินของทาง ราชการ ไป ใช้ ประโยชน์ส่วนตัวเช่น รถยนต์ครุภัณฑ์วัสดุ สำนักงาน เป็นต้น	- จัดทำทะเบียนคุมการใช้ รถยนต์ส่วนกลางโดยเสนอผ่าน ผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ทุกครั้ง ก่อนใช้รถ - แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ภายในสำนัก/ กองคุมการใช้ครุภัณฑ์วัสดุ สำนักงานอย่างเคร่งครัด	ดี	ต่ำ	เฝ้าระวังและ ติดตามต่อเนื่อง
	ผู้รับจ้างจ่ายสินบน ให้กับคณะกรรมการ ตรวจการจ้างเพื่อแลก กับการตรวจรับงาน จ้าง	- กำหนดให้มี สัก ส่วน คณะกรรมการตรวจการจ้างที่มา จากประชาคมหมู่บ้าน - ให้มีการประชาสัมพันธ์ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้ ประชาชนในพื้นที่ ทราบทุก ช่องทาง	พอใช้	ต่ำ	เฝ้าระวังและ ติดตามต่อเนื่อง
	มีการเรียกรับเงินเพื่อ แลกกับการสรรหา บรรจุแต่งตั้งโยกย้าย เลื่อนระดับให้ดำรง ตำแหน่งที่สูงขึ้น	- ดำเนินการสรรหา บรรจุแต่งตั้ง โยกย้ายเลื่อนระดับโดยการ พิจารณาในรูปแบบของ คณะกรรมการที่มีองค์ประกอบ ของบุคคลภายนอก ร่วมเป็น คณะกรรมการด้วย	ดี	ต่ำ	เฝ้าระวังและ ติดตามต่อเนื่อง

